

Pismo
Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego

POLITEJA 83 2023

ROK 1991 I PRZEMIANY
NA OBSZARZE POSTSOWIECKIM

■ Religia

■ Polityka i społeczeństwo

■ Kultura i pamięć

Publikacja dofinansowana przez
Wydział Studiów Międzynarodowych
i Politycznych UJ

Publikacja wydana w dwóch wersjach:
elektronicznej i drukowanej. Wersją
pierwotną jest format elektroniczny

POLITEJA

Pismo Wydziału Studiów
Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego
ul. Władysława Reymonta 4,
30-059 Kraków
tel. 12 663 15 65, 12 664 15 64
politeja@uj.edu.pl
<https://journals.akademicka.pl/politeja>

Wydawca:

Księgarnia Akademicka sp. z o.o.
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel. 12 431 27 43
journals@akademicka.pl
<https://journals.akademicka.pl>

ISSN 1733-6716

Redakcja tekstów:

Magdalena Kowalewicz (j. polski)
Mateusz Urban (j. angielski)

Projekt okładki:

Łukasz Fyderek

Typografia, skład i łamanie:

ANATTA.pl

Nakład: 100 egz.

Na liście czasopism punktowanych
MNiSW 2021: 100 pkt.

RECENZENCI

Saad Abudayah (Jordan University)
Roman Bäcker (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)
Marek Bankowicz (Uniwersytet Jagielloński)
Włodzimierz Bernacki (Uniwersytet Jagielloński)
Maksim Bulachtin (Perm University)
Joachim Diec (Uniwersytet Jagielloński)
Artur Demchuk (Lomonosov Moscow State University)
Andrzej Dudek (Uniwersytet Jagielloński)
Przemysław Furgacz (Akademia Nauk Stosowanych im. Józefa
Gołuchowskiego)
Agnieszka Groniek (Uniwersytet Jagielloński)
Anna Horniatko-Szumilowicz (Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu)
Wojciech Kaute (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)
Wawrzyniec Konarski (Uniwersytet Jagielloński)
Leszek Korporowicz (Uniwersytet Jagielloński)
Krzysztof Kościelniak (Uniwersytet Jagielloński)
Barbara Krauz-Mozer (Uniwersytet Jagielloński)
Paulina Kewes (University of Oxford)
Marek Maciejewski (Uniwersytet Wrocławski)
Gerhard Meiser (Universität Halle)
Włodzimierz Mich (Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej
w Lublinie)
Olha Morozova (Czarnomorski Państwowy Uniwersytet im.
Petra Mohyły)
Alicja Zofia Nowak (Uniwersytet Jagielloński)
Andrea Schmidt (Pecs University)
Paweł Sekuła (Uniwersytet Jagielloński)
Michał Siudak (Uniwersytet Jagielloński)
Mieczysław Smoleń (Uniwersytet Jagielloński)
Stanisław Stępień (Południowo-Wschodni Instytut Naukowy
w Przemyśle)
Barbara Stoczewska (Uniwersytet Jagielloński)
Lucjan Suchanek (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
w Oświęcimiu)
Krzysztof Szczerski (Uniwersytet Jagielloński)
Dariusz Szpoper (Uniwersytet Gdański)
Michał Wawrzonek (Akademia Ignatianum w Krakowie)
Janusz J. Węc (Uniwersytet Jagielloński)
Howard Williams (Aberystwyth University)
Ryszard Zięba (Uniwersytet Warszawski)

Pismo Wydziału Studiów Międzynarodowych
i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego

POLITEJA

NR 2(83)

KRAKÓW 2023

ROK 1991 I PRZEMIANY NA OBSZARZE POSTSOWIECKIM

pod red. Joanny Bobuli i Denysa Pilipowicza

RADA PROGRAMOWA

Prof. Jerzy Axer (Uniwersytet Warszawski)

Prof. Andrea Ciampani (Libera Università Maria Ss. Assunta, Roma)

Prof. Břetislav Dančák (Masaryk University, Brno)

Prof. Rahul Peter Das (Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg)

Prof. Taras Finikov (KROK University, Kyiv)

Prof. Saleh K. Hamarneh (University of Jordan)

Prof. Ferenc Hörcher (National University of Public Service, Budapest)

Prof. Alvydas Jokubaitis (Vilnius University)

Prof. Zdzisław Mach (Instytut Europeistyki UJ)

Prof. Andrzej Mania (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

Prof. Tadeusz Paleczny (Instytut Studiów Międzykulturowych UJ)

Prof. Dorota Prasałowicz (Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych UJ)

Prof. Anna Rażny (Instytut Rosji i Europy Wschodniej UJ)

Prof. John Robertson (University of Cambridge)

Prof. Irena Stawowy-Kawka (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków
Międzynarodowych UJ)

Prof. Noël O'Sullivan (University of Hull)

Prof. Adam Walaszek (Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych UJ)

REDAKTOR NACZELNY CZASOPISMA

Prof. Bogdan Szlachta

(Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

SEKRETARZ REDAKCJI CZASOPISMA

Dr hab. Arkadiusz Górniewicz

(Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

RELIGIA

- 5 **Igor Hałagida**, *Na drodze ku przelomowi. Cerkiew greckokatolicka w Polsce lat 80. XX wieku*
- 43 **Taras Bublik**, *From Catacombs to Freedom: Ukrainian Greek Catholic Church in Face of Socio-political Changes in Central and Eastern Europe (late 1980s – early 1990s)*
- 57 *Cerkiew greckokatolicka w dobie transformacji systemowej – dyskusja*
- 69 **Oleh Turij, Alicja Nowak**, *Źródło idei Ukraińskiego Katolickiego Uniwersytetu i dzieje jej realizacji w Ukrainie po 1991 roku*
- 89 **Michał Wawrzonek, Tomasz Szyszlak**, *Religion in the Process of Nation-Building in Ukraine: Case Study on the UGCC and Military Chaplaincy*

POLITYKA I SPOŁECZEŃSTWO

- 119 **Antonina Kozyrńska**, *Status języka rosyjskiego na obszarze poradzieckim. Stan prawny – zagrożenia – perspektywy – wyzwania*
- 149 **Małgorzata Abassy, Katarzyna Kosowska**, *Gospodarka – polityka – społeczeństwo. Transformacja systemu od otwarcia do zamknięcia granic – Rosja po 1991 roku*
- 173 **Rafał Kęsek**, *Oligarchia w życiu politycznym i gospodarczym wybranych państw postsowieckich. Perspektywa porównawcza*
- 189 **Oksana Mikheieva, Viktor Susak**, *Zmieniająca się rzeczywistość migrantów ukraińskich w Polsce (1991-2021)*

KULTURA I PAMIĘĆ

- 209 **Joanna Bobuła**, *Droga do domu. Ukraińskie działania teatralne w przestrzeni publicznej po 1991 roku na przykładzie projektu sztuki współczesnej GogolFest*
- 229 **Olga Kich-Maslej**, „*Poukraińskie*” i jego polskie losy. *Historia znikania*
- 257 **Aniela Radecka**, *Topografia ukraińskiej pamięci historycznej po 1991 roku*
Rekonesans badawczy

RECENZJE

- 277 **Bogdan Szlachta**, *Janina Kostkiewicz*, Polski nurt krytyki nazizmu przed rokiem 1939. Aspekty ideologiczne i pedagogiczne
- 283 **Paweł Rojek**, *Idee i interesy. Piotr Skweciński*, Koniec ruskiego miru? O ideowych źródłach rosyjskiej agresji
- 295 **Małgorzata Zachara-Szymańska**, Globalizacja i współzależność, red. *Alicja Malewska, Mateusz Filary-Szczepanik*